

ÓBUDAI EGYETEM
ÓBUDA UNIVERSITY

**DOKTORI (PHD) ÉRTEKEZÉS
TÉZISFÜZETE**

SZABÓ LAJOS

Az objektumok biztonsága és az objektumvédelem speciális területe a megelőző védelem

Témavezető: Dr. Szűcs Endre Phd

**BIZTONSÁGTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLA**

Budapest, 2021. november 9.

Tartalom

1. Summary.....	3
2. A kutatás előzményei.....	4
3. Célkitűzések.....	6
4. Vizsgálati módszerek.....	7
5. Új tudományos eredmények	8
6. Az eredmények hasznosítási lehetősége.....	8
7. Irodalomjegyzék	9
8. Publikációk	21
8.1. A tézispontokhoz kapcsolódó tudományos közlemények	21

1. Summary

The science of security exists for a short time in Hungary. During its transformation in less than quarter of century many dedicated authors have tried to determine the most important concepts that is why there are so many different definitions one could find. The past years are way too short for having an exact system of concepts of this still formulating branch of science

However, the short period of research it is necessary to create a scientific, consensus-based category- and concept system. Some of those disciplines that might have even a few-century-long worldwide practice also face this kind of challenges time to time.

One of the most important motivations of my thesis is to review the development of one of the basic theoretical categories. The defense of compounds is an activity where scientific research can be conducted even on the solutions dating back to before modern history, and therefore it becomes possible to compare and evaluate these principles, methods, and technologies.

The compounds and the technical terms associated with them known in Hungary though, are not in use anywhere other than the former Soviet member states and nations were under their influence. In the English language numerous expressions with different contents are being utilized instead, such as protective design, facility protection, area defense. The word compound itself however is widely accepted in the Hungarian armed forces, law enforcement and private security sectors, and therefore occurs in the public and the media, even though it does not have a generally accepted definition. The fact that inaccurate, undefined and in many cases incorrect terms are wired into the common, and in some cases technical language is nearly inevitable. In the scientific world on the other hand, which tends to have independent technical terms, it should be required to undisputedly define each and every such expression.

Based on my experience, facility defense has a special place in the structure of defense activities, since those principles that are applied in it can be identified in personal protection, event assurance or in case of money- and value transport.

The discipline of armed forces and law enforcement, as well as the private security sector, have constantly influenced each other throughout the course of history, hence it is evident that these categories are interpreted similarly. Even though the similarities and semblances of these three fields of experts are perceived to be acknowledged by most, such studies that introduce the origin of various basic principles, solutions and concepts are lacking.

Exploring the historical evolution and the exact definition, interpretation would give an opportunity that amongst different but somehow related disciplines conceptual match should be born and the unified approach of planning and execution should develop.

The expression of protective defense can be found many places in legal, in military science and in law enforcement science. In this question, based on the existing standardized equipment, solutions and security system descriptions, city development regulations a missing national standard could be improved.

The need of preventive measures mainly presents itself during the protection of compounds. Stemming from this, it must be the topic of the inspection. The word as a technical term is in use by both the Hungarian armed forces, law enforcement and the private security sector with a different definition. Same can be said about the term compound, when used in military, police, and security disciplines.

Zones of facility defense as an expression is well known, practical methodology descriptions in military and law enforcement regulations can be found. Different protective measures, equipment and solutions can be identified in ancient human activities. So far there is no scientific product that explores the reasoning of connections amongst zones.

From this it can be deduced, that defining the word compound and therefore the expression „protection of compounds”, is a scientific problem. Following this, the identification of zones of protection of compounds, the role of these zones, the employed security measures taken within them, and the discovery of relationships of human force from a security organization point of view, within that the role and importance of preventive protection, will be introduced.

I have been doing research more than ten years and publishing results of this field mostly by myself, sometimes with my co-author, Zsuzsanna Balogh Ph.D. This thesis is the closure of a long period.

2. A kutatás előzményei

A biztonságstudomány – ezen belül a biztonságtechnika és a biztonságszervezés, mint a két meghatározó ág – viszonylag rövid ideje létezik Magyarországon. Alig negyed évszázados formálódás során sok elhivatott szerző igyekezett megfogalmazni a legfontosabb fogalmakat, így születtek meg az egymástól eltérő meghatározások, melyek közkézen forognak. Az eltelt idő túl rövid ahhoz, hogy egy még mind a mai napig formálódó tudomány, egzakt fogalomrendszerrel rendelkezék.

Bármennyire is rövid ideje művelik, szükségszerűnek látszik, hogy létrejőjön egy közmegegyezésen alapuló, elfogadott, tudományosan megalapozott kategória- és fogalomrendszer. Azok a tudományágak, melyeket akár több évszázada művelnek világszerte komoly tudományos műhelyek időről-időre még ma is szembenéznek hasonló kihívásokkal.

Doktori értekezésem egyik legfontosabb motivációja az, hogy a legalapvetőbb elméleti kategóriák egyikének a kialakulását áttekintse. Az objektumvédelem az a tevékenység, amivel kapcsolatosan olyan tudományos kutatások végezhetők, mellyel egészen az írott történelem előtti korok megoldásai is azonosíthatóak, így évezredek elvek, módszertanok, és technológiák válhatnak összehasonlíthatóvá, értékelhetővé.

Az objektumvédelem, tapasztalataim szerint, speciális helyet foglal el a védelmi tevékenységek rendszerében, mivel azok az alapelvek és megoldások, amelyeket az objektumok védelménél alkalmaznak, pontosan azonosíthatóak a személyvédelem, rendezvénybiztosítás, sőt a pénz-és értékszállítás esetében is.

A katonai, rendészeti, és magánbiztonsági diszciplínák az emberiség hosszú történelme során kialakulva folyamatosan hatottak egymásra, nyilvánvaló, hogy kategóriáik hasonló értelmezési tartományban mozognak. Bár a három szakmaterület hasonlóságait, és egyezéseit hallgatólagosan a szakemberek legnagyobb hányada elismeri, mind a mai napig hiányoznak azok a művek, melyek az egyes alapelvek, megoldások és fogalmak eredetét bemutatnák.

Ennek a feladatnak a teljesítésével válhatnak értelmezhetővé mindazok a fogalmak, melyek jelenleg nem kellően egzaktak, vagy a szakirodalom többféleképpen értelmezi azokat.

A történeti kialakulás feltárása, és a pontos definiálás, értelmezés lehetőséget nyújt arra, hogy a különféle, részben rokon diszciplínák között a fogalmi egyezés megszülessen, a feladattervezés-végrehajtás egységes szemléletmódja kialakulhasson.

A megelőző védelem mint kifejezés, több helyen megjelenik a jogtól a hadtudományon át, a rendészettudományig. A szakterületek által alkalmazott meghatározás a jelzett tudomány sajátosságait mutatja, tartalmuk ezért nem egységes. A magánbiztonságban eshetőlegesen, kiemelt objektumok, rendezvények, személyek védelme esetén alkalmazzák, amennyiben szabályozás hiányában valósítják meg, azt improvizatív eszközökkel és módon teszik. Ebben a kérdésben, a létező szabványosított eszközökre, megoldásokra, védelmi rendszerek leírásra, városépítészeti szabályzókra figyelemmel, kialakíthatóvá válhatna a még hiányzó hazai szabályzórendszer.

A megelőző védelem igénye alapvetően objektumok védelme során jelentkezik. Ebből fakadóan vizsgálat tárgyát kell képezze az objektumvédelem ami, mint szakkifejezés, a magyar katonai, rendészeti és magánbiztonsági területen egyaránt használatban van más-más tartalommal. Ugyanezt mondhatjuk el az objektum kifejezésről is, ha katonai, rendészeti vagy magánbiztonsági értelemben használjuk.

Az objektumot és a vele kapcsolatos szóösszetételeket azonban, abban az értelemben, ahogy Magyarországon használatban van, a volt szovjet-tagköztársaságokat és volt szovjet befolyási övezeteket kivéve sehol nem használják. Az objektum azonban a magyar katonai, rendészeti és magánbiztonsági szaknyelvben olyan szinten elfogadott szakkifejezés – annak ellenére, hogy nincs általánosan elfogadott meghatározása – hogy már a köznyelvben, és a médiában is rendszeresen előforduló kifejezés. Az, hogy a közbeszédben, sőt a szaknyelvben sokszor pontatlan, definiálatlan, sok esetben helytelen kifejezések vernek gyökeret, jóformán kivédhetetlen. A tudományban azonban – melynek jellemzője, hogy önálló szakkifejezésekkel rendelkezik – elvárható, hogy egyértelmű, és ha lehet, definiált legyen minden szakkifejezés.

Tudományos problémaként adódik tehát az objektum fogalmának kutatása őrzés-védelmi szempontból, és egy olyan definíció megalkotása, mely alkalmas arra, hogy a kifejezés alatt a szakemberek és a laikusok is

ugyanazt értsék. Az őrzés és a védelem az objektum kifejezéshez ebben az értelemben szervesen kapcsolódnak (ld. objektumőrzés, objektumvédelem), e két szakkifejezés definiálását is érdemes megvizsgálni. A hazai biztonság tudományi kutatások fontos feladata, alapkutatások elvégzése és eredményükképpen, olyan fogalomalkotások megalkotása, melyek eddig elmaradtak.

Az objektumvédelmi zónák mint kifejezés ismert, gyakorlati módszertani leírások katonai, rendészeti szabályzatokban fellelhetők. A különféle védelmi berendezések, eszközök módszertanok és megoldások már az ember legkorábbi tevékenységei során kimutathatóak. A zónák alkalmazásának oksági kapcsolatát tudományos alapossággal feltáró összefoglaló munka még nem készült.

Az első alkalmazott őrzési, védelmi eszközök-módszerek ösztönösen, illetve becslés alapján készültek. Az ismeretek, technológiák, és támadóeszközök fejlődésével ezek egyre inkább tervezett, méretezett, célra alkalmazott eszközökké váltak. Fokozatosan szabványosodtak, illetve szabályzat-szerűvé, a tudományos kutatások tárgyává, és az oktatott ismeretökké alakultak. Egyes eszközök, őrzési-védelmi területek azonban mind a mai napig részben, vagy egészben szabályozatlanok, kidolgozatlanok, mint például a megelőző védelem, ami az értekezés egyik fő területe.

Ebből következően tudományos probléma az objektum, majd ezt követően az objektumvédelem mint fogalom meghatározása. Ezt követően az objektumvédelmi zónák azonosítása, a zónák feladatainak, a bennük alkalmazott biztonságtechnika és élőerő viszonyainak feltárása biztonság szervezési szempontból, ezen belül a megelőző védelem szerepének és fontosságának bemutatása.

3. Célkitűzések

Általános célul tűzöm ki, hogy áttekintsem az objektumvédelem, valamint az objektumvédelemben alkalmazott biztonságtechnika kialakulását az első ismert, dokumentált – kutatásokkal régészetileg vagy más módon feltárt – megoldásoktól napjainkig.

Célul tűzöm ki azt, hogy, értelmezem az objektumvédelmet, annak technológiáját. A megelőző védelmi tevékenység értelmezését és meghatározását, a megelőző intézkedések elemzését és gyakorlati megvalósítására történő megoldáskészlet, módszertan megalkotását.

Ezen belül céloom továbbá az eddigiekben használt definíciók, fogalmak értelmezése, pontosítása, ha szükséges, új definíciók megalkotása.

Kutatási célok sorrendben:

KC1. Az objektum őrzés-védelmi szempontú fogalmának, tartalmának elemzése, olyan fogalom megalkotása, melyeket egységesen alkalmazhat a tudomány és a köznyelv is.

KC2. Az objektumok védelmi zónáinak azonosítása, kialakulásuk okainak, feladatuk és jellemzőik azonosítása.

KC3. A mechanikai védelmi eszközök és az észlelést segítő, a mechanikai védelemben alkalmazható technikai eszközök szerepének bemutatása az objektumvédelmi rendszerben, alkalmazásuk céljának és elveinek rögzítése.

KC4. Az élőerő és a mechanikai védelem valamint az elektronikai jelzőrendszer viszonyának elemzése az objektumvédelem hatékonyságát, ez által a biztonság mértékét mutató, mérési módszer lehetőségének keresése.

KC5. A megelőző védelem definiálása, elveinek és gyakorlati megvalósításának elemzése, javaslattétel alkalmazására.

AZ ÉRTEKEZÉS HIPOTÉZISEI

H1. Feltételezem, hogy az objektum és segédfogalmi (az őrzés és a védelem) a jelenlegi fogalom meghatározások vizsgálata után olyan módon definiálhatóak, hogy az egységes legyen.

H2. Feltételezem, hogy az objektumvédelem alapvető kategóriák alapján definiálható, és a modellalkotással leírható.

H3. Feltételezem, hogy biztonságtechnika által az objektumok védelmére alkalmazott eszközök, megoldások alapvetően változatlan alapelvekre épülnek a felkutatható történelmi kezdetektől napjainkig, és hogy ezek az alapelvek meghatározhatóak.

H4. Feltételezem, hogy lehetséges a biztonság mérésére alkalmas viszonyszám létrehozása, az őrzés-védelem elemeinek illesztése legalább egy paraméter, az idő tekintetében.

H5. Feltételezem, hogy a megelőző védelem a magánbiztonsági tevékenység során is alkalmazható, a személyvédelmi, objektumvédelmi, rendezvénybiztosítási tevékenység során, és közterületeken elkövetni szándékozott terrorcselekmények megelőzésére is alkalmas lenne.

4. Vizsgálati módszerek

A kutatás során széles körben gyűjtöttem adatokat, tekintettem át tudományos értekezéseket, dolgozatokat az archeológia, történettudomány, a hadtudomány, rendészettudomány, az etológia területéről, és ezek eredményeit nyelvészeti, logikai, szemantikai szempontból analizáltam, szintetizáltam, következtetéseimet rögzítettem.

Az objektumvédelem és a megelőző védelem területén megjelent publikációimban végzett kutatásaim eredményeit felhasználtam. Elemeztem és összehasonlítottam magánbiztonság és a hadtudományból kifejlődött rendészettudomány által alkalmazott megoldásait, eszközeit, szabályzóit. Az összehasonlítás eredményeképpen következtetéseket vontam le.

Analizáltam mechanikai védelmi eszközök és a jelzőrendszer fejlődését, majd ebből kialakuló szabványok, normatív szabályozás folyamatait. Az analízis következtetéseit szintetizáltam, következtetéseimet rögzítettem.

5. Új tudományos eredmények

- T1.** Elemeztem az objektum fogalmát, és hozzá szorosan kapcsolódó fogalmat, az őrzést és a védelmet, valamint az objektumvédelmet, azonosítottam alapelveit, zónáit, és javaslatot tettem definíciójára. Bizonyítottam, hogy az objektum és segédfogalmai (az őrzés és a védelem) a jelenlegi fogalom meghatározások vizsgálata után olyan módon definiálhatóak, hogy az egységesen értelmezhető legyen.
- T2.** Igazoltam, etológiai, archeológiai, had- és rendészettudományi példákkal, hogy a biztonságtechnika által alkalmazott eszközök, megoldások azonos eredetű elvekre épülnek.
- T3.** Bizonyítottam, hogy az objektumvédelemnél alkalmazott biztonságtechnikai és élőerős őrzés és védelmi tervezés, a személy- és vagyonvédelmi tevékenység minden lehetséges feladatának elvégzésénél, a védelmi intézkedések megszervezésénél ugyanazokon az alapvető megfontolásokon alapulnak és méretezhetőek.
- T4.** Bizonyítottam, hogy lehetséges az objektumvédelem hatékonyságának mérése az egyes protokollok tekintetében, így közvetve viszonyszámokkal a biztonság mérése, az őrzés-védelem elemeinek illesztése legalább egy paraméter, az idő tekintetében.
- T5.** Bizonyítottam, hogy a megelőző védelem a magánbiztonsági tevékenység során is nagyon jó hatásokkal alkalmazható, a személyvédelmi, objektumvédelmi, rendezvénybiztosítási tevékenység során, és közterületeken elkövetni szándékozott terrorcselekmények megelőzésére is alkalmas lenne. Definiáltam, értelmeztem feladatát és tartalmát, kutatási eredmények alapján létező, de eddig Magyarországon csak elvétve használt jó gyakorlatokat, módszertanokat, valamint itt használatos szabványokat mutattam be.

6. Az eredmények hasznosítási lehetősége

Az objektum, valamint az őrzés és védelem fogalmainak értelmezése és új meghatározásai meggyőződésem szerint a hadtudomány, a rendészet és a biztonságstudomány elméleti alapjainak pontosításához nyújt segítséget.

Úgyszintén az eddigiekben nem konszenzusos objektumvédelem fogalom, valamint az ezzel kapcsolatban kidolgozott és általam újraértelmezett tartalma, elvei, zónái is az alap kutatások, de akár a szabályozások és oktatás keretében hasznosíthatóak.

Az objektumvédelem elvi alapjai és zónáinak alkalmazhatósága bármely őrzés-védelmet igénylő területen a gyakorlati felhasználóknak, szakembereknek adhat támpontot a tervezés-megvalósítás szakaszaiban, és minden bizonnyal továbbfejleszhető.

A biztonság mérésével kapcsolatos megállapításaim szintén biztonságelméleti alap kutatásokban, további eredményeket hozhatnak, illetve további mérő-paraméterek meghatározására ösztönözhetik a kutatókat. Az

eddig kizárólag szubjektív értékelés objektívvá válása mindenképpen segítené a szakembereket munkájuk eredményének értékelésében.

A megelőző védelem gyakorlati megvalósítása nagyon sokrétű kihívást jelent, mivel el kellene készíteni a meglévő jó gyakorlatok, ajánlások magyar nyelvre fordítását, a szabványok alkalmazását, módszertanok és szabályzók készítését, oktatás-képzés során a hallgatók részére történő ismeretátadást.

Célul tűzhető ki a megelőző védelem elveit, gyakorlati megvalósításának módszertanát, alkalmazható ajánlásokat és szabványokat tartalmazó magyar nyelvű ismertető, vagy tankönyv elkészítése, ami ösztönözheti a különféle jogosultakat intézkedéseik meghozatalára.

7. Irodalomjegyzék

Felhasznált irodalom

1. Szabó Lajos: Mi a biztonság? Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XIII. Tanulmányok „A biztonság rendszertudományi dimenziói – változások és hatások” című tudományos konferenciáról. HU ISSN 1589-1674 73-84. oldal.
2. Magyar Etimológiai Szótár <https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-etimologiai-szotar-F14D3/o-o-F33F0/objektum-F33F9/> (letöltve: 2018.12.14.).
3. Klinghammer István: A kartográfia alapjai: a térképi objektumok. Geodézia és Kartográfia 2015/9-10 67. évf. 4. oldal. <http://lazarus.elte.hu/puff/Geod%20E9zia%20E9sKartogr%E1fia%20arch%EDv/2015/GK.2015.09-10.v5.p01-32.pdf> (letöltve: 2018.12.14.)
4. Digitális Tankönyvtár: Objektum orientált szoftverfejlesztés. Kondorosi Károly, Szirmay-Kalos László, László Zoltán ComputerBooks Kft. 2.2.1. fejezet. <https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/objektum-orientalt/ch02s02.html> (letöltve:2018. 12. 14.)
5. Magyar Katolikus Lexikon Objektum címszó. <http://lexikon.katolikus.hu/O/objektum.html> (letöltve: 2018.12.14.)
6. Dr. Berek Lajos: Biztonságtechnika. Nemzeti Közszerzői Egyetem, Jegyzet 2014-es kiadványa 5-6. oldalak.
7. Dr. Christián László által szerkesztett, A Magánbiztonság Elméleti Alapjai című, Nemzeti Közszerzői Egyetemi jegyzet. ISBN 978-615-5305-47-4, 19. oldal.
8. Magyar Hadtudományi Társaság kiadványa. Főszerkesztő: Szabó József, Hadtudományi lexikon M-ZS Budapest 1995, ISBN 963 04 5228 6, 994. oldal.
9. Cedit 200 Kft: Új vagyonszerzési Nagykönyv 2002. ISBN 963-8180-39-0 86. oldal.

10. Dr. Beregnyei József: Őrszolgálati, objektumvédelmi tudnivalók. 1. Nemzeti Szakképzési és felnőttképzési intézet oktatási anyaga 2008. http://kepzesevolucioja.hu/dmdocuments/4ap/19_0725_011_101030.pdf. (letöltve: 2018.12. 14.)
11. Magyar Rendészettudományi Társaság: Rendészettudományi szószeret. Budapest 2008. <http://www.rendeszet.hu/rendeszeti-szoszeret> (letöltve:2018.12.14.)
12. Dr. Teke András: Az őrzés mint rendészeti alaptervékenység I. Budapest 2000. kiadó: Rendőrtiszti Főiskola, Rendvédelmi Füzetek 2000/16. szám. ISSN 1585-1249
13. Dr. Teke András: Az őrzés mint rendészeti alaptervékenység II. Budapest 2000. kiadó: Rendőrtiszti Főiskola, Rendvédelmi Füzetek 2000/17. szám. ISSN 1585-1249
14. Dr. Teke András: Az őrzés mint rendészeti alaptervékenység III. Budapest 2000. kiadó: Rendőrtiszti Főiskola, Rendvédelmi Füzetek 2000/41. szám. ISSN 1585-1249
15. Dr. Teke András: Az őrzés mint rendészeti alaptervékenység IV., alcím: Az őrzés rendszerszemléletű megközelítése. Budapest, 2000. kiadó: Rendőrtiszti Főiskola, Rendvédelmi Füzetek 2000/45. szám. ISSN 1585-1249
16. Dr. Teke András: Az őrzés mint rendészeti alaptervékenység V.; Budapest 2000. kiadó: Rendőrtiszti Főiskola, Rendvédelmi Füzetek 2001/5. szám. ISSN 1585-1249
17. 11/1998. (IV. 23.) ORFK utasítás a Magyar Köztársaság Rendőrségének Csapatszolgálati Szabályzata kiadásáról. http://www.police.hu/sites/default/files/11_1998.pdf (letöltve: 2018.12.14.)
18. Magyarország Alaptörvénye. <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1100425.ATV#lbi8id5d4e> (letöltve: 2018.12.14.)
19. 160/1996. (XI. 5.) Korm. rendelet, a védett személyek és a kijelölt létesítmények védelméről. <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99600160.KOR> (letöltve: 2018.12.14.)
20. Országos Építésügyi Nyilvántartás, Védett Ingatlanok. <https://oroksegvedelem.e-epites.hu/> (letöltve:2018. 12. 14.)
21. 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról. <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1100128.TV> (letöltve: 2018.12.14.)
22. 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről. <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99700078.TV> (letöltve: 2018.12.14.)
23. 1997. évi CLIX. törvény a fegyveres biztonsági őrségről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról. <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99700159.TV> (letöltve: 2018.12.14.)
24. Nemzeti Közsolgálati Egyetem Katasztrófavédelmi Intézet Létfontosságú rendszerek és létesítmények védelme, Kézikönyv a katasztrófavédelmi feladatok ellátására. ISBN 978-615-5057-50-2 (on-line). <http://m.ludita.uni-nke.hu/repozitorium/bitstream/handle/11410/9939/LRL%20tanseg%C3%A9dlet.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (letöltve: 2018.12.14.)

25. 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről. <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99300093.TV> (letöltve: 2018.12.14.)
26. Szabó Lajos: A biztonságsszervezés alapjai jegyzet. OE-BGK 3067 Budapest 2015.
27. Utassy Sándor: Komplex villamos rendszerek biztonságtechnikai kérdései Doktori (PhD) értekezés 2009. Budapest <https://anzdoc.com/komplex-villamos-rendszerek-biztonsagtechnikai-kerdesei.html> (letöltve: 2018.06.11.)
28. Szabó Lajos: Objektumok külső gyűrűje védelmének megszervezése 2012. Biztonságtechnikai Szimpózium, Óbudai Egyetem (Bánki közlemények) [CD] ISBN 978-615-5018-31-2
29. Alert distance as an alternative measure of bird tolerance to human disturbance: implications for park design Esteban Fernandez-Juricic, Maria Dolores Jimenez, and Elena Lucas Environmental Conservation 28 (3): 263–269 © 2001 Foundation for Environmental Conservation https://www.bio.purdue.edu/people/faculty/faculty_files/publications/36199_1492081880.PDF (letöltve: 2019. 04. 28.)
30. FID címszóra történő keresés eredménye a GoogleTudós keresővel https://scholar.google.hu/scholar?q=flight+initiation+distance&hl=hu&as_sdt=0&as_vis=1&oi=scholar (letöltve: 2019. 04. 28.)
31. M. A. Weston, E. M. McLeod, D. T. Blumstein and P.-J. Guay: A review of flight-initiation distances and their application to managing disturbance to Australian birds Csiro Publishing Emu, 2012, 112, 269–286 <https://pdfs.semanticscholar.org/5fd9/7a2934c390cdbf8d60d26fa63c6ac204f3aa.pdf> <http://dx.doi.org/10.1071/MU12026> (letöltve: 2019.04.28.)
32. Csimpánzfészkek hivatkozás Jane Goodall, Hugo Van Lawick: Az ember árnyékában ISBN 963280208x a 32. és 33. oldal közötti 6. nem sorszámozott fénykép, címe: „A csimpánzok fészket raknak és abban alusznak”
33. Csupasz Turkálók THOMAS J. PARK AND ROCHELLE BUFFENSTEIN: Underground Supermodels What can a twentysomething naked mole-rat tell us about fighting pain, cancer, and aging? Tha Scientist.com Jun 1, 2012. <https://www.the-scientist.com/features/underground-supermodels-40938> (letöltve: 2018.09.03.)
34. Kalahári szurákata kutatási központ honlapja <http://kalahari-meerkats.com/kmp/> (letöltve: 2019. 04. 28.)
35. Alfred Edmund Brehm: Az állatok világa <http://mek.oszk.hu/03400/03408/html/2839.html> (letöltve: 2019.04.28.)
36. L.C.Forti, A.A.Moreira, R.da S. Camargo, N.Caldado, M.A.Castellani: Nest architecture development of grass-cutting ants November 2017 Revista Brasileira de Entomologia 62(1) DOI: 10.1016/j.rbe.2017.10.002 LicenseCC BY-NC-ND 4.0 https://www.researchgate.net/publication/321143411_Nest_architecture_development_of_grass-cutting_ants (letöltve: 2019.04.30.)

37. Ants create a lifeboat in the Amazon jungle - BBC wildlife <https://www.youtube.com/watch?v=A042J0IDQK4> (letöltve: 2018. 07. 28.)
38. Magyar Hadtudományi Társaság: Hadtudományi lexikon II. kötet M-ZS ISBN 963 04 5226 x Budapest 1995.
39. Darabos Anita: Növényi építészet, állati építészet, természeti építmények Üveg az építészetben, építészeti üveg DLA értekezés DAAUAAP. PTE 2016. <https://pea.lib.pte.hu/handle/pea/14442> (letöltve: 2018.09.03.)
40. Mozhgan Heidari and Dr. Mahmud Rezaei: The role of anatomical and ethological analogies in animal architect method (Where animal architecture stands) International Journal of Current Research Vol. 8, Issue, 10, pp.40231-40238, October, 2016 https://www.academia.edu/29667868/THE_ROLE_OF_ANATOMICAL_AND_ECOLOGICAL_ANALOGIES_IN_ANIMAL_ARCHITECTURAL_DESIGN_METHOD_WHERE_ANIMAL_ARCHITECTURE_STANDS (letöltve: 2018.09.03.)
41. Rabb Péter PhD Építészettörténet 1. Bevezetés az építészetbe 2. előadás A kőkor építésze 2014 - 2017 http://www.eptort.bme.hu/doc/egyeb/Eptort1/eptort_1_2_2017.pdf (letöltve: 2018.09.03.)
42. Balogh Boglárka: Vadászat a hadzakkal <https://ng.hu/blog/balogh-boglarka-afrika-blogja/2016/02/07/vadazat-a-hadzakkal/> (letöltve: 2019.05.01.)
43. Molí del Salt - a paleolit lakások első ábrázolása GARCIA-DIEZ és VAQUERO publikációi alapján <https://www.donsmaps.com/moli.html#reference> (letöltve: 2019.05.01.)
44. Stephen Bertman: Handbook to Life in Ancient Mesopotamia, New York 2003, magyarul a Gold Book Kft. jelentette meg: Élet az ókori Mezopotámiában címmel ISBN 963 426 013 6
45. Magyar Nyelvőr Szarvas Gábor folyóirata, szerkeszti és kiadja Simonyi Zsigmond, negyvennegyedik évfolyam. Budapest, 1912. A Magyar Nyelvőr Kiadóhivatala. 105. oldal http://real-j.mtak.hu/6013/1/MagyarNyelvor_1912.pdf (letöltve: 2017.04.24.)
46. Könyöki József: A középkori várak különös tekintettel Magyarországra, Magyar Tudományos Akadémia Történelmi Bizottsága, 1905, ISBN: 9786155242847 <http://mek.oszk.hu/11800/11899/11899.pdf> (letöltve: 2018.04.25.)
47. Jennifer Watling, University of Exeter: Hundreds of ancient earthworks built in the Amazon https://www.eurekalert.org/pub_releases/2017-02/uoehoa020617.php (letöltve 2017.04.22.)
48. Bernát Péter: Stratégia és taktika a Kárpát-medence erődépítészetében a késő római korban Doktori (PhD) értekezés http://archiv.uni-nke.hu/downloads/konyvtar/digitgy/phd/2011/bernat_peter.pdf (letöltve: 2017.04.21.)
49. Morus Tamás Utopia 2. könyv <http://mek.oszk.hu/10600/10652/10652.htm#1> (letöltve: 2018.02.25.)
50. Kecskékapui temető <http://www.muemlekiem.hu/hatareset?id=1629> (letöltve: 2018. 02. 25.)
51. Shell-keeps <https://www.worldhistory.biz/Shell-Keeps.html> (letöltve: 2018.07.01.)

52. Published Online by the Castle Studies Group (2015) Shell-keeps re-visited: the bailey on the motte? <http://www.medievalists.net/2015/09/shell-keeps-re-visited-the-bailey-on-the-motte/> (letöltve: 2018.07.11.)
53. Robert Higham, BA, PhD, FSA, FRHistS Honorary Fellow, University of Exeter, Shell-keeps revisited: the bailey on the motte? <http://www.castlestudiesgroup.org.uk/Shell%20Keeps-Essay-low-resRev19.pdf> (letöltve: 2018. 07.11.)
54. Grianán Fort & Burt Castle <https://www.angriananhotel.com/local/Grianan-of-Aileach-Fort-and-Burt-Castle/> (letöltve: 2018. 07.11.)
55. Zaicz Gábor főszerkesztő: Etimológiai Szótár Magyar szavak és toldalékok eredete, ISBN 963 7094 01 6 Tinta könyvkiadó 2006. 790. oldal
56. Horger Antal akadémikus, egyetemi tanár: Magyar szavak története közérdekű magyar szófejtések gyűjteménye Budapest, 1924 Kókai Lajos Kiadása 179. oldal város szócikk. <http://mek.oszk.hu/16900/16910/16910.pdf> (letöltve: 2018.05.10.)
57. Mező András alezredes: A szárazföldi harcászati tevékenységek fogalomrendszere. Honvédségi Szemle A Magyar Honvédség központi folyóirata 142. évfolyam 1. szám 2014. január HU ISSN 2060-1506 132. oldal.
58. Várossá nyilvánítás munkacsoport <http://www.varossanyilvanitas.hu/index.php> (letöltve: 2019. 04. 28.)
59. Kevin Healy, Luke McNally, Graeme D. Ruxton, Natalie Cooper, Andrew L. Jackson: Metabolic rate and body size are linked with perception of temporal information Animal Behaviour Volume 86, Issue 4, October 2013, Pages 685-696 <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0003347213003060/pdffft?md5=4d0dfe789b458b01fac04e9ba12c6b6c&pid=1-s2.0-S0003347213003060-main.pdf> (letöltve: 2019. 04. 28.)
60. KISS S. A biztonságtechnika kialakulásának történetéről; Hadmérnök, X. évfolyam, 4. szám, 2015. december. 24-29. oldalak, ISSN 1788-1919
61. Szabó Lajos Az épített környezet meghibásodásai, katasztrófái kezelése térinformatikai és informatikai adatbázisra támaszkodva Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XVI. Modernkori veszélyek rendészeti aspektusai. HU ISSN 1589-1674 HU ISBN 978-963-12-3927-0 89-96. oldal
62. Szabó Lajos: Az internet mindennapjai és a rendőrség. Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XV. Tanulmányok a „Biztonsági kockázatok – rendészeti válaszok” című tudományos konferenciáról. HU ISSN 1589-1674 141-147. oldal
63. 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről preambuluma
64. Doktori iskola adatlap: Biztonságtudományi doktori iskola https://doktori.hu/index.php?menuid=191&lang=HU&di_ID=191 (letöltve: 2019. 04. 28.)
65. Julian Barbour: Does time exist? <https://www.perimeterinstitute.ca/videos/does-time-exist> (letöltve: 2019. 04. 28.)

66. Heincz Barnabás: At időmérés története <https://prezi.com/ujsmbx8aqg5l/az-idomeres-tortenete/> (letöltve: 2019. 01. 28.)
67. Arisztotelész, Metafizika Első könyv <https://muvelodestortenet.weebly.com/uploads/3/1/6/3/3163669/arisztotelesz-metafizika.pdf> (letöltve 2019. 10.28.)
68. Pásztor Emília–Priskin Annamária: Történelem előtti csillagászok? 2012/08/21 14:14 <http://hirmagazin.sulinet.hu/hu/tudomany/oskori-csillagaszok> (letöltve: 2019. 04. 28.)
69. Christopher Knight és Alan Butler: Szupercivilizáció Goldbook kiadó 2004. ISBN 963 425 063 7, 114. oldal.
70. Thomas Jefferson: Plan for Establishing Uniformity in the Coinage, Weights, and Measures of the United States COMMUNICATED TO THE HOUSE OF REPRESENTATIVES JULY 13, 1790 http://avalon.law.yale.edu/18th_century/jeffplan.asp (letöltve: 2019. 04. 28.)
71. MABISZ Ajánlások <http://pluto.hu/> weboldáról érthetőek el (letöltve: 2019. 04. 28.)
72. Szabó Lajos: Tudomány magánbiztonság kutatás előadás a Tudomány Napja rendezvénysorozat 2013. évi Óbudai Egyetem Bánki Kara által szervezett szimpóziumon. <https://www.securinfo.hu/esemenyek/konferencia/1112-tudomany-maganbiztonsag-kutatas.html> (letöltve: 2019. 04. 28.)
73. Horváth Tamás Elektronikus megfigyelő-, és ellenőrző rendszerek objektumorientált kialakítása különös tekintettel a biztonsági kockázatok rendszerére doktori értekezés Óbudai Egyetem Biztonságtudományi Doktori Iskola 2018. http://lib.uni-obuda.hu/sites/lib.uni-obuda.hu/files/Horvath_Tamas_ertekezes.pdf (letöltve: 2019. 04. 28.)
74. Tóthné Laufer Edit, „Mamdani-típusú következtetési rendszeren alapuló kockázatkéértékelő módszerek optimalizálása. doktori értekezés Óbudai Egyetem Alkalmazott Informatikai és Alkalmazott Matematikai Doktori Iskola 2014. http://www.lib.uni-obuda.hu/sites/lib.uni-obuda.hu/files/Laufer_Edit_PhD_ertekezes.pdf (letöltve: 2019. 04. 28.)
75. A Kiürítésről szóló TvMI 2.2:2016.12.20. számú Tűzvédelmi Irányelv http://www.katasztrofavedelem.hu/letoltes/otsz/kiurites_TVMI_20161220.pdf (letöltve: 2019. 04. 28.)
76. Dr. Christián László PhD, dr. Nagy Tamás és Handl Tamás: Gondolatok a személyvédelem helyzetéről A magánbiztonság bolygó hollandija Detektor plusz magazin 2018. május 15-18. <http://detektorplusz.hu/index.php?m=23608> (letöltve: 2019. 04. 28.)
77. Magyarország érdekei szempontjából különösen fontos személyek védelmének, a kijelölt létesítmények őrzésének rendőrségi feladatairól 19/2013. (V. 17.) ORFK utasítás 4. cím 9. pont
78. 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről 21.§
79. Szomszédok Egymásért Mozgalom, Az Országos Polgárőr Szövetség meghatározása forrás: <http://www.opsz.hu/szomszedok-egymasert-mozgalom> (letöltve: 2019. 04. 28.)

80. Józai János: A határőrség objektumainak őrizete és védelme, doktori Phd értekezés Zrinyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem 2002. 44-51. oldal
81. Balogh Zsuzsanna- Szabó Lajos Events-Unusual events EU SEC II/A National Research Programmes and Policies on Major Events Security ISBN 978-80-8054-522-2 pp. 56-65.
82. Balogh Zsuzsanna-Szabó Lajos:Defense of public buildings against forcible entry (Complementary Research Results from Middle European Researches Area Kiadvány ISBN 978-80-8054-506-2 pp. 65-70
83. Az 1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről
84. 2005. évi CXXXIII. törvény a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól
85. Carl Sagan: Az éden sárkányai Európa könyvkiadó Budapest 1990. ISBN 963-07-4704-9
86. Bűnmegelőzés – Város- és építészeti tervezés
http://www.mszt.hu/web/guest/webaruhaz?p_p_id=msztwebshop_WAR_MsztWAportlet&p_p_life_cycle=1&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_pos=1&p_p_col_count=2&msztwebshop_WAR_MsztWAportlet_ref=141837&msztwebshop_WAR_MsztWAportlet_javax.portlet.action=search (letöltve: 2018.06.20.)
87. MSZ EN 14383-1:2006 Bűnmegelőzés. Településrendezés és épülettervezés. 1. rész: Szakkifejezések
http://www.mszt.hu/web/guest/webaruhaz?p_p_id=msztwebshop_WAR_MsztWAportlet&p_p_life_cycle=1&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_pos=1&p_p_col_count=2&msztwebshop_WAR_MsztWAportlet_ref=141837&msztwebshop_WAR_MsztWAportlet_javax.portlet.action=search (letöltve: 2017.12.25.)
88. Épületek terrorizmus ellenes szabványa – egységes létesítményi előírások
https://www.wbdg.org/FFC/DOD/UFC/ARCHIVES/ufc_4_010_01_2012.pdf (letöltve: 2017. 12. 17.)
89. Szerkezeti rendszerek erőszakos behatolás es ballisztikus ellenállási tanúsítványa
<https://www.shieldsecuritydoors.com/uploads/2/7/3/6/27366561/sd-std-01-01.pdf> (letöltve: 2019.10.28.)
90. Útmutató az aktív jármű akadály meghatározásának es kiválasztásának forrásaihoz
<https://www.cisa.gov/sites/default/files/publications/Guide-to-Active-Vehicle-Barrier-2014-508.pdf> (letöltve: 2019.10.28.)
91. Guidelines for Enhancing Building Security in Singapore https://www.mha.gov.sg/docs/default-source/others/mha_guidelines_for_enhancing_building_security_in_singapore_2018.pdf (letöltve: 2019.10.28.)

92. Urban Design Guidelines for Perimeter Security in the National Capital <https://www.nca.gov.au/planning-heritage/strategic-planning/guidelines-development/guidelines-perimeter-security-national> (letöltve: 2019.10.28.)
93. Gorgáni fal a világörökség része <https://whc.unesco.org/en/tentativelists/6199/> (letöltve: 2019. 04. 28.)
94. Gorgan Wall Project Durham University Department of Archeology <https://www.dur.ac.uk/archaeology/research/projects/all/?mode=project&id=705> (letöltve: 2019. 04. 28.)
95. Red Snake of Iran: The Great Wall of Gorgan http://www.iranreview.org/content/Documents/The_Red_Snake_The_Great_Wall_of_Gorgan.htm (letöltve: 2019. 04. 28.)
96. Kirk Lawrence : The Akkadian Empire Upward Sweep DiezMarcos García-DiezManuel Vaquero: Looking at the Camp: Paleolithic Depiction of a Hunter-Gatherer Campsite December 2015PLoS ONE 10(12):e0143002 DOI: 10.1371/journal.pone.0143002 LicenseCC BY 4.0 https://www.researchgate.net/publication/285582069_Looking_at_the_Camp_Paleolithic_Depiction_of_a_Hunter-Gatherer_Campsite (letöltve: 2019. 04. 28.)
97. Mesopotamia , Sargon and akkadian Empire <https://irows.ucr.edu/research/empcit/regions/mesopotamia/Mesopotamia,%20Sargon%20and%20Akkadian%20Empire.doc> (letöltve: 2019. 04. 28.)
98. Ryazan Alester: Chapter III. The fertile valley <https://www.academia.edu/32758601/Civilization> (letöltve: 2019. 04. 28.)
99. Harvey Weiss: Adaptive Collapse, Habitat-Tracking and Nomadization at 4.2 ka BP <https://uispp2018.sciencesconf.org/176190/document> (letöltve: 2019. 04. 28.)
100. Jianguo Liu: Rethinking China's new great wall Science, 2014Jianguo Liu https://www.academia.edu/9426676/Rethinking_Chinas_new_great_wall (letöltve: 2019. 04. 28.)
101. The Great Wall <https://whc.unesco.org/en/list/438> (letöltve: 2019. 04. 28.)
102. Erik Ringmar : The Great Wall of China Does Not Exist Walling, Boundaries and Liminality: A Political Anthropology of Transformations, 2018 https://www.academia.edu/31316315/The_Great_Wall_of_China_Does_Not_Exist (letöltve: 2019. 04. 28.)
103. Long walls https://www.wikiwand.com/en/Long_Walls (letöltve: 2019. 04. 28.)
104. The ancient circuit wall of Athens: Its Changing Course and the Phases of Construction Anna Maria Thecharaki Hesperia: The Journal of the American School of Classical Studies at Athens Vol. 80, No. 1 (January-March 2011), pp. 71-156 https://www.jstor.org/stable/10.2972/hesp.80.1.0071?seq=1#page_scan_tab_contents (letöltve: 2019. 04. 28.)

105. Athéni hosszú falak <https://www.livius.org/articles/place/athens/athens-photos/athens-long-walls/> (letöltve: 2019. 04. 28.)
106. M. Symonds: Protecting the Roman Empire: fortlets, frontiers, and the quest for post-conquest security, Cambridge University Press (Front Matter only) [https://www.academia.edu/35403419/M. Symonds 2017 Protecting the Roman Empire fortlets frontiers and the quest for post-conquest security Cambridge University Press Front Matter only](https://www.academia.edu/35403419/M._Symonds_2017_Protecting_the_Roman_Empire_fortlets_frontiers_and_the_quest_for_post-conquest_security_Cambridge_University_Press_Front_Matter_only) (letöltve: 2019. 04. 28.)
107. Matthew Symonds: Smaller structures on Hadrian's coastal frontier [https://www.academia.edu/34090114/Smaller structures on Hadrians coastal frontier](https://www.academia.edu/34090114/Smaller_structures_on_Hadrians_coastal_frontier) (letöltve: 2019. 04. 28.)
108. Padányi József: Műszaki zár a határon Műszaki Katonai Közlöny XXV. évfolyam, 2015. 3. szám 21-33. oldalak.
109. IWA 141 szabvány <http://www.frontierpitts.com/support-documentation/standards/iwa-141/> (letöltve: 2017.12.27.)
110. IWA-142 szabvány <http://www.frontierpitts.com/support-documentation/standards/iwa-142/> (letöltve 2017.12.27.)
111. BSI-PAS-68 2013 szabvány <http://www.frontierpitts.com/support-documentation/standards/bsi-pas-682013/> (letöltve 2017.12.27.)
112. BSI-PAS-68 2013 szabvány <http://www.frontierpitts.com/support-documentation/standards/bsi-pas-692013/> (letöltve 2017.12.27.)
113. CWA-16221 szabvány <http://www.frontierpitts.com/support-documentation/standards/cwa-16221/> (letöltve 2017.12.27.)
114. CPNI-CNI szabvány <http://www.frontierpitts.com/support-documentation/standards/cpni-cni/> (letöltve 2017.12.27.)
115. PAS-170 szabvány <http://www.frontierpitts.com/support-documentation/standards/pas-170/> (letöltve 2017.12.27.)
116. Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XVII. kötet: A határrendészettől a rendészettudományig, Szerkesztette: Gaál Gyula, Hautzinger Zoltán Pécs 2016. HU ISBN 978-963-12-7484-4 221-228. oldalak.
117. Szűcs Endre: Az ősember biztonságtechnikai eszköze, Hadmérnök XI. Évfolyam 4. szám - 2016. december 216-221. oldalak. http://hadmernok.hu/164_19_szucs.pdf (letöltve: 2019. 04. 28.)
118. Whitepaper The New International Workshop Agreement (IWA - 2014) Standard Introduced & Explained <https://civildnode.com/download-standard/10601459068426/iso-iwa-14-2-vehicle-security-barriers-part-2-application> (letöltve: 2019.07.30.)
119. Clausewitz: A háborúról. Budapest, 1917. Atheneum Második kiadás 84. oldal http://mek.niif.hu/13200/13240/pdf/13240_1.pdf (letöltve: 2019. 04. 28.)

120. International Astronomical Union honlapja, Naming of Astronomical Objects <https://www.iau.org/public/themes/naming/> (letöltve: 2019. 09. 28.)
121. 121. International Astronomical Union honlapja, IAU 2006 General Assembly: Result of the IAU Resolution votes dokumentum, <https://www.iau.org/static/archives/releases/doc/iau0603.doc> (letöltve: 2019. 09. 28.)
122. Átkelők a Dolog-fogalom határain- a jogirodalom szemszögéből Serák István joghallgató (PPKE JÁK) *Iustum Aequum Salutare* III. 2007/4. 215–233. ISSN 1787-3223 <http://ias.jak.ppke.hu/hir/ias/20074sz/12.pdf> (letöltve: 2019. 10. 28.)
123. 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről, Ötödik könyv, Dologi jog címmel <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1300005.tv> (letöltve: 2019. 10. 28.)
124. Személy- és vagyónvédelem. Szerkesztette: Dr. Christián László Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar Budapest, ISBN 978-615-5305-62-7
125. DR. Berek Lajos, DR. Berek Tamás, Berek László: Személy és vagyónbiztonság ÓE-BGK 3071 Budapest, 2016. ISBN 978-615-5460-94-4,
126. Mary Lynn Garcia: The Design and Evaluation of Physical Protection Systems Second Edition, CPP Sandia National Laboratories ISBN-13: 978-0-7506-8352-4 (alk. paper) ISBN-10: 0-7506-8352-X (alk. paper)
127. Az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvény <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1300050.tv> (letöltve: 2019. 10. 28.)
128. 41/2015. (VII. 15.) BM rendelet az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvényben meghatározott technológiai biztonsági, valamint a biztonságos információs eszközökre, termékekre, továbbá a biztonsági osztályba és biztonsági szintbe sorolásra vonatkozó követelményekről <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1500041.bm> (letöltve: 2019. 10. 28.)
129. [AlbertWabneggerVerenaLeutgebAnneSchienle](#) Differential amygdala activation during simulated personal space intrusion by men and women <https://doi.org/10.1016/j.neuroscience.2016.05.023> (letöltve: 2019. 10. 28.)
130. Psychoneuroendocrinology Volume 76, February 2017, Pages 77-83. The role of oxytocin in modulating interpersonal space: A pharmacological fMRI study, Daniela Cohena Anat Perrya Gadi Gilamc Naama Maysellessa Tal Gonenbc Talma Hendlerbc Simone G.Shamay-Tsoory <https://doi.org/10.1016/j.psyneuen.2016.10.021> (letöltve: 2019. 10. 28.)
131. Rory J. Bufacchi, Gian Domenico Iannetti An Action Field Theory of Peripersonal Space <https://doi.org/10.1016/j.tics.2018.09.004> (letöltve: 2019. 10. 28.)
132. JaneVan Lawick-Goodall The Behaviour of Free-living Chimpanzees in the Gombe Stream Reserve [https://doi.org/10.1016/S0066-1856\(68\)80003-2](https://doi.org/10.1016/S0066-1856(68)80003-2) (letöltve: 2019. 10. 28.)

133. Winkler Gusztáv (2019). *Erődépítészet*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
DOI: [10.1556/9789634544036](https://doi.org/10.1556/9789634544036). Letöltve: 2020.10.24.
134. Fotósorozat a Berli Fal építésének fázisairól
https://ritkanlathatotortenelem.blog.hu/2014/11/10/a_berlini_fal_625 (letöltve: 2019. 10. 28.)
135. A berlini falról <https://doksi.hu/news.php?order=ShowArticle&id=1278> (letöltve: 2019. 10. 28.)
136. Masát Ádám a berlini fal és a menekültkérdés doktori disszertáció ELTE Történelemtudományok Doktori Iskola 2014 <http://doktori.btk.elte.hu/hist/masatadam/diss.pdf> (letöltve: 2019. 10. 28.)
137. Motte-and-bailey castles of Europe. Some aspects concerning their origin and evolution (2007) Bas Aarts
https://www.academia.edu/14384716/Motte_and_bailey_castles_of_Europe_Some_aspects_concerning_their_origin_and_evolution_2007 (letöltve: 2019. 09. 24.)
138. Micromorphology and site formation processes in the Castrum Popilii Medieval Motte (N Italy) F.BrandoliniaL.TrombinoE.SibiliabM.Cremaschia <https://doi.org/10.1016/j.jasrep.2018.04.017> (letöltve: 2019. 09. 24.)
139. Pierre Moret The Purpose of Gallic Oppida Ramparts: A Reappraisal Understanding Ancient Fortifications Between Regionality and Connectivity Edited by Ariane Ballmer, Manuel Fernandez-Götz, Anddirk Paul Mielke Hardcover Edition: ISBN 978-1-78570-748-3 Digital Edition: ISBN 978-1-78570-749-0 (epub) © Oxbow Books 2018 Oxford & Philadelphia www.oxbowbooks.com 172-180 o.
140. Gigi Tevzadze Project Svaneti. Svanetian Towers and Svanetian high art. History and hypothesis
https://www.academia.edu/17495980/Project_Svaneti_Svanetian_Towers_and_Svanetian_high_art_History_and_hypothesis (letöltve: 2019. 09. 24.)
141. Seyede Fatemeh Mardani The Effect of “Natural Landscape” on Georgian Defensive Architecture (Case Studies: Mestia and Gori)
https://www.academia.edu/36000490/The_Effect_of_Natural_Landscape_on_Georgian_Defensive_Architecture_Case_Studies_Mestia_and_Gori (letöltve: 2019. 09. 24.)
142. [Antoni Alcaraz Tarragüel Bart Krol Cees van Westen](https://doi.org/10.1016/j.culher.2012.01.012) Analysing the possible impact of landslides and avalanches on cultural heritage in Upper Svaneti, Georgia Journal of Cultural Heritage Volume 13, Issue 4, October–December 2012, Pages 453-461
<https://doi.org/10.1016/j.culher.2012.01.012> (letöltve: 2019. 09. 24.)
143. Integrált természetismeret-oktatás / Segédkönyv az integrált természetismeret oktatásához a 7–8. évfolyamon <https://ofi.oh.gov.hu/tudastar/segedkonyv-integralt/szemelyiseg-szintje> (letöltve: 2019. 09. 24.)
144. László Gyula: Árpád Népe Helikon kiadó 1998 HE 986/ISBN 963 208 915 4

145. Dunavölgyi Szilveszter: Rendészet – rendvédelem a magyar jogalkotásban („A rendészettel kapcsolatos rendszerelméleti fogalmak tisztázása” c. kutatás része) 2011. http://www.bmtt.hu/assets/letolt/rendtudtar/rendeszett_vs_rendvedelem_dunavolgyi.pdf (letöltve: 2019. 09. 24.)
146. Kui László: A határellenőrzés elveinek és követelményeinek érvényesülési lehetőségei Magyarországon
https://epa.oszk.hu/02400/02463/00039/pdf/EPA02463_hadtudomanyi_szemle_2018_02_268-286.pdf (letöltve: 2019. 09. 24.)
147. Harka Ödön: A gépesített hadviselés elvének gyakorlati megvalósulása a magyar haderő harci alkalmazása során az 1940–1944-es években
https://epa.oszk.hu/02400/02463/00039/pdf/EPA02463_hadtudomanyi_szemle_2018_02_053-076.pdf (letöltve: 2019. 09. 24.)
148. Kovács Gábor: A Határrendészetbenható törvényszerűségek és elvek érvényesülése az illegális migráció elleni küzdelemben. Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XVI. Modernkori veszélyek rendészeti aspektusai HU ISSN 1589-1674 HU ISBN 978-963-12-3927-0 221-231 oldal.
149. A rendészettudomány múltja, jelene és jövője dr. Szabó Imre 2011. http://www.bmtt.hu/assets/letolt/rendtudtar/RendeszettudomanyMagyarorszagon_v5_szabo.pdf (letöltve: 2019. 09. 24.)
150. MINDENNAPI BIZTONSÁG KÉZIKÖNYV MEGELŐZŐ VÉDELMI AJÁNLÁSOK TERRORELHÁRÍTÁSI KÖZPONT BUDAPEST, 2019.
http://tek.gov.hu/pdf/mindennapi_biztonsag_kezikonyv.pdf (letöltve: 2019. 10. 28.)
151. The Inman Report Report of the Secretary of State's Advisory Panel on Overseas Security
<https://fas.org/irp/threat/inman/> (letöltve: 2019. 09. 24.)
152. Prof. Dr. Lukács László – Dr. Balogh Zsuzsanna Bombatámadás az USA nagykövetség ellen – Nairobi, 1998. augusztus 07. Műszaki Katonai Közlöny, XXIII. évfolyam, 2013. 2. szám ISSN 2063-4986 https://mkk.uni-nke.hu/document/mkk-uni-nke-hu/2013_2_13_Nairobi.pdf (letöltve: 2019. 09. 24.)
153. Department of defense US Army Corps of engineers protective design Center 1616 Capitol Avenue Suite 9000 Omaha-Nebraska 68102-4901 DOD-Anti Ram Vehicle Barrier List
<https://usace.contentdm.oclc.org/digital/collection/p16021coll11/id/4624> (letöltve: 2019. 09. 24.)
154. Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete (szerk) A Magyar Nyelv értelmező szótára Elv címszó <https://mek.oszk.hu/adatbazis/magyar-nyelv-ertelmezo-szotara/szotar.php?szo=ELV&offset=106&kezdobetu=E> (letöltve: 2019. 09. 24.)
155. Szabó Lajos. Az objektum fogalma. (2019) Megjelent: III. Turizmus és Biztonság Nemzetközi Tudományos Konferencia : tanulmánykötet pp. 7-18 ISBN 978-963-396-118-6

156. Az ószövetségi Izrael története Sola Scriptura Teológiai Főiskola Budapest, 2011 A könyv Stramszki István - Nagy Viktória: A Megváltás története / Izrael története című SSTF kéziratos jegyzet átdolgozott, bővített kiadása. Az átdolgozást végezte: Nagy Viktória 2011
157. Szabó Lajos, Balogh Zsuzsanna: Insufficient certification of the adequacy of non-lethal equipment used by the police force AARMS Volume8 Issue2 2009. 375-384, ISSN 1588-8789,
158. Szabó Lajos- Balogh Zsuzsanna:A nem halálos kényszerítő eszközök a rendészeti gyakorlatban Magyar Rendészet 9 : 1-2. pp. 71-108. , 38 p. (2009) HU ISSN 15862895
159. Balogh Zsuzsanna - Szabó Lajos: Középületek védelme erőszakos behatolások, terrorista támadások ellen HU ISSN 1589-1674 Pécsi Határőr Tudományos Közlemények 2016. 221-228. o. http://pecshor.hu/periodika/XVII/balogh_szabo.pdf
160. Balogh Zsuzsanna-Szabó Lajos A „ramming”, azaz a tömegbe hajtás módszerével elkövetett terrortámadások jelensége és az ellenük való védekezés lehetőségei Felderítő szemle XVII. évfolyam 4. szám 2018 HU ISSN 1588-242X 140-159.o. <http://www.knbsz.gov.hu/hu/letoltes/fsz/2018-4.pdf>

8. Publikációk

8.1. A tézispontokhoz kapcsolódó tudományos közlemények

1. Szabó Lajos: Objektumok külső gyűrűje védelmének megszervezése 2012. Biztonságtechnikai Szimpózium, Óbudai Egyetem (Bánki közlemények) [CD] ISBN 978-615-5018-31-2
2. What is he safety? 2012. Second International Scientific Videoconference of scientists and phd students and candidates ISBN: 978-80-225-3553-3 52-66.oldalak
3. Szabó Lajos: Mi a biztonság? Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XIII. Tanulmányok „A biztonság rendészettudományi dimenziói – változások és hatások” című tudományos konferenciáról. HU ISSN 1589-1674 73-84. oldal.
4. Szabó Lajos: Objektumok külső gyűrűje védelmének megszervezése 2012. Biztonságtechnikai Szimpózium, Óbudai Egyetem (Bánki közlemények) [CD] ISBN 978-615-5018-31-2
5. Szabó Lajos: A biztonságszervezés alapjai jegyzet. OE-BGK 3067 Budapest 2015.
6. Szabó Lajos Az épített környezet meghibásodásai, katasztrófái kezelése térinformatikai és informatikai adatbázisra támaszkodva Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XVI. Modernkori veszélyek rendészeti aspektusai. HU ISSN 1589-1674 HU ISBN 978-963-12-3927-0 89-96. oldal
7. Szabó Lajos: Az internet mindennapjai és a rendőrség. Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XV. Tanulmányok a „Biztonsági kockázatok – rendészeti válaszok” című tudományos konferenciáról. HU ISSN 1589-1674 141-147. oldal
8. Balogh Zsuzsanna- Szabó Lajos Events-Unusual events EU SEC II/A National Research Programmes and Policies on Major Events Security ISBN 978-80-8054-522-2

9. Balogh Zsuzsanna-Szabó Lajos: Defense of public buildings against forcible entry (Complementary Research Results from Middle European Researches Area Kiadvány ISBN 978-80-8054-506-2 pp. 65-70
10. Szabó Lajos. Az objektum fogalma. (2019) Megjelent: III. Turizmus és Biztonság Nemzetközi Tudományos Konferencia: tanulmánykötet pp. 7-18 ISBN 978-963-396-118-6
11. Balogh Zsuzsanna, Szabó Lajos: Van védelem a gázolások ellen Biztonsági piac magazin cikk 2017. szeptember 7. csütörtök.
12. Szabó Lajos Megelőző védelem alkalmazása a közterületek és objektumok védelme érdekében. Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XX. A XXI. század biztonsági kihívásai. HU ISSN 1589-1674, HU ISBN 978-615-00-3499-7, 89.-96. oldalak
13. Balogh Zsuzsanna-Szabó Lajos: A „ramming”, azaz a tömegbe hajtás módszerével elkövetett terrortámadások jelensége és az ellenük való védekezés lehetőségei Felderítő szemle XVII. évfolyam 4. szám 2018 HU ISSN 1588-242X